

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta

Aika 19.02.2025 klo 14:00 - 16:43

Paikka Gradia Viitaniemi, F- osan auditorio / Teams

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Heikkinen Maarit	puheenjohtaja	
	Pirttiniemi Riitta	varapuheenjohtaja	
	Autere Anna-Kaarina	jäsen	
	Colliander Jari	jäsen	poistui 15.38
	Korhonen Aira	jäsen	Teams
	Kalmari Leena	jäsen	
	Kovanen Anne	jäsen	
	Melville Tony	jäsen	
	Oksanen Harri	jäsen	Teams
	Pakarinen Teemu	jäsen	
	Poti Jorma	jäsen	Teams
	Vertainen Johanna	jäsen	
	Weijo Ahti	jäsen	
	Kontro Petteri		§ 13 ajan
	Kokkonen Satu		§ 10 ajan
Antinaho Tuula		§ 10 ajan	
Peränen Nina		§ 12 ajan	
Poissa	Tollet Jan		
	Aula Maria Kaisa		
	Kallimo Kati		
	Kalilainen Päivi		
	Paahto Marena		
	Miettinen Heikki		
Lundgren-Laine Heljä			
Muu	Pihl Anu	esittelijä, strategiajohtaja	
	Maunuksela Hanna	hallintosihteeri, pöytäkirjanpitäjä	
	Vanhala Mauno	aluehallituksen edustaja	poistui 15.05
	Koivisto Tuija	vastuualuejohtaja, koti- ja asumispalvelut	saapui 15.00

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 7	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 8	Pöytäkirjan tarkastus	4
§ 9	Työjärjestyksen hyväksyminen	5
§ 10	Valtuustoaloite kotiin vietävien päihdepalvelujen järjestämiseksi	6
§ 11	Ajankohtaiset asiat	11
§ 12	Hyvinvointikertomus 2023-2025	12
§ 13	Sairaskodin muutos- ja korjaustöiden hankesuunnitelma	16
§ 14	Keski-Suomen hyvinvointialueen strategian puolivuosisuunnitelma ja uudistumisohjelma	24
§ 15	Lausuntopyyntö luonnoksesta hyvinvointialueiden tehtäviä koskeviksi valtakunnallisiksi tavoitteiksi vuosille 2025-2029, VN/20544/2024, 27.1.2025	27
§ 16	Vuoden 2025 talousarvion käyttösuunnitelma	30
§ 17	Ilmoitusasiat	32

Allekirjoitukset

Maarit Heikkinen
puheenjohtaja

Hanna Maunuksela
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

7 - 17

Pöytäkirjan tarkastus

Leena Kalmari
pöytäkirjantarkastaja

Riitta Pirrtiniemi
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan allekirjoittaminen, varmentaminen ja tarkastus on suoritettu sähköisesti.

Pöytäkirjan nähtävilläpito

www.hyvaks.fi

Työikäisten ja ikääntyneiden § 7 19.02.2025
lautakunta

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 19.02.2025 § 7

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Läsnäoleviksi katsotaan myös ne toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Tästä kokouksesta on annettu tieto hallintosäännön 149 ja 150 §:n mukaisesti.

Kirjallinen kutsu on toimitettu sähköisesti työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnan jäsenille 14.02.2025.

Päätösehdotus Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Työikäisten ja ikääntyneiden
lautakunta

§ 8

19.02.2025

Pöytäkirjan tarkastus

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 19.02.2025 § 8

Hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastamisesta annetaan tarpeelliset määräykset hallintosäännössä.

Hallintosäännön 168 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan tarkastaa ja allekirjoittaa sähköisesti.

Pöytäkirja allekirjoitetaan ja tarkastetaan 26.2.2025 mennessä.

Päätösehdotus

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa; Aira Korhonen ja Leena Kalmari, varalle Anne Kovanen ja Tony Melville.

Päätös

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa: Leena Kalmari ja Riitta Pirttiniemi sekä varalle Anne Kovanen ja Tony Melville.

Työikäisten ja ikääntyneiden
lautakunta § 9

19.02.2025

Työjärjestyksen hyväksyminen

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 19.02.2025 § 9

Käsiteltävät asiat ilmoitetaan ennalta jaetussa kokouskutsussa ja sen mukana seuranneessa esityslistassa.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Päätösehdotus Hyväksytään työjärjestys esityksen mukaisesti.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus	§ 259	08.10.2024
Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta	§ 10	19.02.2025

Valtuustoaloite kotiin vietävien päihdepalvelujen järjestämiseksi

Aluehallitus 08.10.2024 § 259

Valmistelija hallintojohtaja Pasi Marjakangas p. 050 5648 980

Selostus asiasta **Yleistä**

Aluevaltuuston 17.9.2024 kokouksessa jätettiin liitteenä oleva valtuustoaloite kotiin vietävien päihdepalvelujen järjestämiseksi (valtuutettu Anna-Kaarina Autere ja allekirjoittaneet).

Aluevaltuusto lähetti valtuustoaloitteen aluehallituksen valmisteltavaksi.

Toimivalta

hallintosäntö 142 §

Esittelijä Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus Aluehallitus antaa valtuustoaloitteen vastuualuejohtaja Eva Pihlamma-Tuonosen, toimialajohtaja Kati Kallimon ja palvelujohtaja Jari Raudasojan valmisteltavaksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 19.02.2025 § 10
2276/00.05.01/2024

Valmistelija vastuualuejohtaja Päivi Kalilainen p. 050 370 0245
vastuualuejohtaja Tuija Koivisto p. 040 513 5821
palvelujohtaja Ulla Kuittu p. 050 353 8310
palvelujohtaja Maarit Raappana p. 050 311 9005
palveluäällikkö Satu Kokkonen p.040 074 2383
palvelupäällikkö Hanna Hämäläinen p.040 480 6010
palvelujohtaja Anne Pihl p. 050 591 9008
palvelupäällikkö Tuula Antinaho p.014 269 0400

Selostus asiasta **Yleistä**

Anna-Kaarina Autere (vihr) sekä 24 muuta aluevaltuutettua ovat tehneet 15.9.2024 valtuustoaloitteen kotiin vietävien päihdepalveluiden järjestämiseksi.

Aluehallitus	§ 259	08.10.2024
Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta	§ 10	19.02.2025

Valtuustoaloitteessa todetaan alkoholin ja muiden päihteiden ongelmakäytön olevan vakava haaste, joka koskettaa merkittävää osaa suomalaisista. Vaikka alkoholin kulutus onkin Suomessa vähentynyt, todetaan Keski-Suomessa olevan 20-64-vuotiaista alkoholin riskikäyttäjiä 29,2% ja 65 vuotta täyttäneistä 31,9%. Yli 65-vuotiaiden keski-suomalaisen alkoholikuolleisuus on viime vuosina kasvanut. Päihderiippuvuus on hoitamattomana merkittävä kärsimystä ja lukuisia vaikeahoitoinen terveysongelmia aiheuttava, kuolemaan johtava sairaus. Päihdesairaudessa on usein kyse myös monisukupolvisesta ongelmasta.

Aloitteessa nostetaan esille kotiin vietävät palvelut kustannustehokkaina ja asiakaslähtöisinä, joihin voi sisältyä seuraavia elementtejä:

1. Kotihoito: Päihdetyöntekijät vierailevat asiakkaan kotona tarjoten tukea ja ohjausta päihdekäytön hallintaan ja oman hyvinvoinnin edistämiseen. Tämä voi sisältää keskusteluja, neuvontaa ja konkreettisia toimia, kuten esimerkiksi päihdevieroitushoitoa avohoitona. Tukea voidaan tarjota lisäksi myös etäyhteydellä.
2. Lääkehoito: Lääkkeellinen tuki, vieroitushoito ja valvottu antabushoito täysraittiuuden tukemiseksi tarvittavine verikoekontrolleineen.
3. Vertaistuki: Kotiin vietävät palvelut voivat sisältää myös vertaistuen, joko kasvokkain tai etäyhteyksin, mikä on tehokas keino tukea päihteiden käytön vähentämistä ja arjessa selviytymistä. Tuetaan vertaisryhmiin osallistumista ja kiinnittymistä hoidon jatkumona (esim. AA, A-Kilta, KRIS, mielenterveysjärjestöt).
4. Sosiaalipalvelut: Kotona annettavat päihdepalvelut voivat sisältää myös laajempia sosiaalipalveluita, kuten apua asumisessa, taloudellisessa selviytymisessä sekä työllistymisen tukemisessa. Tämä edistäisi yksilön kokonaisvaltaista hyvinvointia ja ehkäisisi syrjäytymistä.
5. Valtuustoaloitteessa todetaan näiden palvelujen avulla voitavan vähentää päihdeongelmia ja lisätä palvelujen saavutettavuutta. Kotiin vietävien palveluiden järjestämisen perustellaan olevan taloudellisesti järkevä ratkaisu, sillä se vähentää kalliiden päivystyspalvelujen, tehohoidon ja laitoshoidon tarvetta ja tukee pysyvää irtautumista päihteistä. Aloitteessa viitataan myös Jyväskylässä aiemmin toteutetun Kotikonsti –toimintamallin vaikuttavuustutkimuksen tuloksiin, jotka osoittavat kotihoitomallin tukevan tehokkaasti asiakkaiden päihteettömyyttä ja hyvinvointia.

Valtuustoaloitteen allekirjoittaneet esittävät, että Keski-Suomen hyvinvointialue aloittaisi pikimmiten kotiin vietävien päihdepalveluiden järjestämisen osana kokonaisvaltaista päihdehuoltoa. Tämän nähdään tukevan henkilöitä, jotka kamppailevat päihteiden käytön hallinnan kanssa, mutta eivät pysty hakeutumaan tai jostakin muusta syystä hakeudu olemassa oleviin palveluihin.

Vastaus aloitteeseen

Aluehallitus	§ 259	08.10.2024
Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta	§ 10	19.02.2025

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa kotiin vietävät palvelut ovat vahvistuneet ja kotiin vietäviä päihdepalveluja on tarjolla koko hyvinvointialueen laajuisesti. Vuodesta 2025 lähtien talousarvion puitteissa aikuisten sosiaalipalvelujen tavoitteena on edelleen siirtää sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden painotusta asiakkaan kotiin vietäviin palveluihin. Lisäksi aikuisten sosiaalipalveluiden kehittämiskohteena vertaistuki tullaan huomioimaan systemaattisemmin osana asiakkaalle mahdollisia palveluita.

Päihdepalveluissa sosiaali- ja terveyspalvelujen ammattilaisten yhteistä työparimallia kehitetään edelleen ja sitä ollaan laajentamassa päihdeasiakkaiden kotiin vietävän tuettuun asumiseen. Aikuisten sosiaalipalveluissa mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden asumispalveluissa työparimalli on käytössä ja se on todettu asiakkaan kokonaisvaltaisen tuen ja hoidon osalta merkittäväksi. Työparityöskentelyllä asiakasta voidaan tukea yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti sosiaalihuoltoon ja terveydenhoitoon liittyvissä asioissa samanaikaisesti. Terveystuon päihdepalveluiden avohoito on merkittävä tuki asiakkaan kotona pärjäämiselle.

Aikuisten kuntouttavien sosiaalipalveluiden asiakkaiden kodeissa tapahtuvassa tuetussa asumisessa toteutetaan käytäntöjä aiemmin Jyväskylässä pilotoidusta Kotikonsti-hankkeesta. Tällaisia yhteneväisiä käytäntöjä ovat esimerkiksi asiakkaan tueksi tuleminen asumisyksiköstä tai sairaalasta/päihdehoitolaitoksesta kotiutumisasiheessa ja asumisen tuki kotona sekä yhdessä luodut tavoitteet päihteistä kuntoutumiselle ja niiden toteutumisen seuranta. Tuetun asumisen tiimien työntekijät toteuttavat päihdepalvelua työskennellen asiakkaiden kanssa heidän kodeissaan. Keskimääräinen käyntien määrä on 1-6x/kk. Syyt käynneille palvelutarpeen arvioinnin mukaisesti voivat olla esimerkiksi haasteet päihteiden käytössä tai muun elämänhallintaan vaikuttavassa asiassa, sosiaalisten tilanteiden pelko ja sen myötä avustaminen asioiden hoitamisessa, asuntoasioissa ja elämän taitojen vahvistamisessa. Palvelutarpeen arviointi ja päätös palveluun laaditaan aikuissosiaalityössä. Vuonna 2024 tuetun asumisen asiakkaina oli yhteensä 485 asiakasta. Aikuissosiaalityössä päihdeasiakkaiden haasteet ovat moninaisia ja asiakkaat eivät välttämättä sitoudu tarjottuihin palveluihin. Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä tarjottavasta tuesta.

Ikääntyvien päihdetaustaisten asiakkaiden ja mielenterveysasiakkaiden haasteet voivat olla erilaisia kuin muiden ikääntyneiden asumispalveluissa olevien asiakkaiden. Kotihoidon hoitajien keinot ja osaaminen puuttua asiakkaan päihteiden käyttöön kotona ovat rajalliset. Päihde- tai mielenterveysasiakkaan kohdalla tehdään yhteistyötä asiakkaan hoitoon osallistuvan verkoston kanssa tarpeen mukaan, sekä mm. lääkityksestä (esim. antabus) huolehditaan hoitavan tahon ohjeiden mukaisesti. Omaa asumispalveluyksikköä erityisesti ikääntyneille mielenterveys- tai päihdeasiakkaille ei hyvinvointialueella tällä hetkellä ole. Etelä-Savon, Keski-Suomen, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon hyvinvointialueiden

Aluehallitus	§ 259	08.10.2024
Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta	§ 10	19.02.2025

yhteistyönä tullaan selvittämään erityisten asumispalvelujen tarve, joita olisi mahdollista järjestää YTA-alueitasoisesti.

Alaikäisten lasten ja nuorten avopäihdetyötä tekevät lasten ja nuorten perustason mielenterveys- ja päihdetyön tiimit eri puolella Keski-Suomea. Alaikäisten päihdetyö tapahtuu pääosin eri paikkakunnilla tapahtuvissa mielenterveys- ja päihdepalvelutiimien (mtp) vastaanottoiloissa, mutta työntekijät jalkautuvat tarpeen mukaisesti alueiden oppilaitoksiin, asiakkaiden kotiin tai muuhun toimitilaan. Lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus asioida myös päihteisiin liittyvissä asioissa etäperhetyöntekijän tai nuorten etätyöntekijän kanssa etävastaanotolla osana digitaalisen sote-keskuksen palveluita.

Aina kun kyse on alaikäisestä, asiakkaan ja läheisverkoston kanssa työskennellään tiiviisti perhesosiaalityön ja/tai lastensuojelun sosiaalityön kanssa yhteistyössä. Lastensuojelun keskeisiä tukitoimia päihteillä oireileville lapsille ja nuorille ovat mm. tehostettu perhetyö, lastensuojelulaitosten kotiin annettava avotyö sekä sosiaaliohjaus ja sosiaalityö.

Nuorten mtp-tiimeissä on tunnistettu asiakasryhmiä, joiden kohdalla päihdetyön jalkautuminen asiakkaan elinympäristöön nähdään tärkeänä. Näitä asiakasryhmiä ovat mm. lastensuojelun sijaishuoltoon sijoitetut nuoret sekä jälkihuollon asiakkaana olevat nuoret ja nuoret aikuiset, joiden voi olla haastavaa sitoutua avotyön käynteihin.

Nykyiset päihdepalvelut on kuvattuna **liitteessä 1**.
Lopuksi

Kaikissa palveluissa on tunnistettu puheeksi ottamisen ja osaamisen kehittämisen tarve asiakkaiden päihteiden käytön osalta. Puheeksi ottamisen osaamisen kehittämiseksi Keski-Suomen hyvinvointialue osallistuu THL:n hankehakuun vahvistamaan päihteidenkäytön varhaista tunnistamista sekä vahvistamaan päihteidenkäytön puheeksi ottamisen keinoja.

Kotiin vietäviä päihdepalveluja järjestetään ja kehitetään monialaisena yhteistyönä. Sosiaali- ja terveyspalveluiden ammattilaiset toimivat hoidon portaat- mallin mukaisesti kehittämällä palveluita varhaisen vaiheen hoidosta ja tuesta alkaen (**liite 2**) muun muassa seuraavasti:

- vahvistetaan Kotikonsti-mallin elementtejä kotiin vietävässä tuetun asumisen palvelussa aiemmin tekstissä kuvatun mukaisesti
- päihdepalveluissa kehitetään ja vakiinnutetaan kotiin vietävän tuetun asumisen ja hoidollisten palvelujen työparityöskentelymalli. Tarvittaessa kootaan asiakaskohtainen moniammatillinen tiimi hoidon ja palvelujen yhteensovittamiseksi sekä niiden koordinoinnin parantamiseksi. Lisäksi voidaan hyödyntää sotekeskusten monialaisia tiimejä.

Aluehallitus	§ 259	08.10.2024
Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta	§ 10	19.02.2025

- kokemusasiantuntijoiden tarve huomioidaan THL:n päihteidenkäytön varhaista tunnistamista sekä puheeksi ottamisen keinoja vahvistavassa hankehaussa ja vuoden 2026 talousarviossa
- Päihdepalveluketjun päivittäminen on käynnistynyt hoidon portaiden mukaisesti. Samalla selkeytetään päihdepalvelujen koordinoitua hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouksissa. Päihdepalveluketjun toimivuutta tullaan seuraamaan säännöllisesti.

Toimivalta:

hallintosääntö § 18

Esittelijä	Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu
Päätösehdotus	Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta merkitsee asian tiedoksi ja esittää asiaa edelleen aluehallitukselle käsittelyyn.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin. Asiaa kokouksessa esitteli Satu Kokkonen ja Tuula Antinaho. Mauno Vanhala poistui kokouksesta klo 15.05. Kokouksessa pidettiin tauko klo 15.05-15.09.
Liitteet	Liite 1 Liite 1 Nykyiset päihdepalvelut kuvattuna Liite 2 Liite 2 Hoidon portaat Liite 3 Valtuustoaloite 17.9.2024 / Kotiin vietävien päihdepalvelujen järjestäminen

Työikäisten ja ikääntyneiden § 11 19.02.2025
lautakunta

Ajankohtaiset asiat

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 19.02.2025 § 11

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakuntaa tiedotetaan ajankohtaisista asioista.

Päätösehdotus

Merkitään ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Asian kokouskäsitely:

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnalle tiedotettiin ikääntyneiden asumisen osalta seuraavia ajankohtaisia asioita: keskimääräinen odotusaika (vrk), asiakasmäärät ympärivuorokautisesta palveluasumisesta, sijoitetuista asiakkaista, ei omaan kuntaan sijoitetuista omasta tai läheisten tahdosta, paikkaa toisessa kunnassa kunnassa odottavat / ei omasta tahdosta toisessa kunnassa olevat ikäihmiset.
Asiaa kokouksessa esitteli Tuija Koivisto.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Jari Colliander poistui kokouksesta klo 15.38.

Vammaisneuvosto	§ 4	16.01.2025
Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta	§ 12	19.02.2025

Hyvinvointikertomus 2023-2025

Vammaisneuvosto 16.01.2025 § 4

Valmistelija hyvinvointipäällikkö Susanna Mutanen, p. 050 316 3441
palvelujohtaja Nina Peränen, p 050 5946 783

Selostus asiasta

Yleistä

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2024 määrittelee 7 § hyvinvointialueen tehtävät hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi. Hyvinvointialueen on seurattava asukkaattensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Hyvinvointialueella on raportoitava asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä aluevaltuustolle vuosittain. Lisäksi hyvinvointialueella on valmisteltava aluevaltuustolle valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma.

Keski-Suomen hyvinvointialueen ensimmäinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma laadittiin poikkeuksellisesti yhtenä asiakirjana, joka hyväksyttiin aluevaltuustossa 14.5.2024. Nyt valtuustokauden päättyessä laaditaan uusi laaja hyvinvointikertomus, joka toimii samalla myös uuden valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmatyön pohjana. Kansalliset väestökyselyt (Kouluterveys ja TerveSuomi) eivät ole päivittyneet vuoden 2023 jälkeen. Uudet tulokset saamme syksyllä 2025.

Laaja hyvinvointikertomus kokoaa keskisuomalaisen väestön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tilannekuvan sekä tehtyjä toimenpiteitä.

Hyvinvointikertomus on laadittu yhteistyössä hyvinvointialueen palveluiden, kuntien sekä järjestöjen kanssa. Kertomusta täydentävät syksyllä 2024 käytyihin hyte-neuvotteluihin laaditut kuntakortit.

Tällä valtuustokaudella on erityisesti keskitytty hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen rakenteiden ja yhteisövaikuttavuuden periaatteiden edistämiseen sekä yhteisen tietopohjan rakentamiseen. Hyvinvointialueen käynnistymisen myötä on käynnistynyt uudenlaista verkostotyötä.

Hyvinvointikertomuksessa raportoidaan kolmen painopisteen: arjen turvallisuuden, mielen hyvinvoinnin sekä liikunnallisen elämäntavan linjausten ja toimenpiteiden etenemistä.

Vaikutusten ennakoarviointi

Vammaisneuvosto	§ 4	16.01.2025
Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta	§ 12	19.02.2025

Erillinen liite

Toimivalta

Hallintosääntö § 28
Toimintasääntö § 2

Esittelijä	Palvelujohtaja, hyvinvointi ja kumppanuudet Peränen Nina
Päätösehdotus	Vammaisneuvosto kuulee hyvinvointikertomus 2023-2025 esittelyn ja antaa tarvittaessa evästyksiä valmistelijalle.
Päätös	<p>Päätösehdotus hyväksyttiin.</p> <p>Vammaisneuvosto antaa valmistelijoille seuraavan evästyksen: Strategian tavoitteen mukaan tulisi keskittyä hyvinvointialueitasoisesti terveyserojen kaventamiseen, erityisesti sellaisten kuntien alueella, jossa eroja on jo havaittu. Strategian uudistamisessa on hyvä ottaa hyvinvointialueitasoisesti maailmanpoliittinen tilanne ja henkilön turvallisuuden kokonaisvaltainen tunne huomioon. Kuntakortteja toivotaan selkeämmäksi, jotta kuntia olisi helpompi verrata keskenään. Arki, mieli ja liikunta toivotaan otettavan kokonaisuutena hyvinvointikertomuksessa huomioon ja alueella on turvattava tiloja, jossa pystytään järjestämään toimintaa vammaisille ihmisille.</p> <p>Asiaa esitteli kokouksessa Susanna Mutanen.</p>

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 19.02.2025 § 12
2745/00.01.01.01/2024

Valmistelija	hyvinvointipäällikkö Susanna Mutanen, p. 050 316 3441 palvelujohtaja Nina Peränen, p 050 5946 783
Selostus asiasta	<p>Yleistä</p> <p>Hyvinvointikertomus 2023-2025 on luonnosvaiheessa käsitelty kaikissa vaikuttamistoimielimissä. Vanhusneuvosto 15.1.2025, vammaisneuvosto 16.1.2025, nuorisovaltuusto 14.1.2025, palveluntuottajien vaikuttamistoimielin 15.1.2025 sekä järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin 20.1.2025.</p> <p>Vaikuttamistoimielinten kannanotot esittelijälle olivat seuraavanlaisia:</p> <ul style="list-style-type: none">- Palveluntuottajien ja yrittäjien näkökulma on vielä aika ohut hyvinvointikertomuksessa. Yhteistyötä pitää tehostaa tietopohjan

Vammaisneuvosto	§ 4	16.01.2025
Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta	§ 12	19.02.2025

vahvistamisessa sekä laajemmin hyvinvoinnin edistämistyössä.

Yhteistyötä työterveyshuollon kanssa pitää myös tehostaa.

- Palveluntuottajien vaikuttamistoimielimen mielestä hyvinvointialueen ja yritysten välillä ei ole riittävästi yhteistyötä ennaltaehkäisevässä työssä työkyvyn ylläpitämiseksi.
- Vammaisneuvosto kantaa huolta alueen suurista terveyseroista. Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä tulisi juuri suunnata enemmän sinne, missä tarve on tiedon pohjalta suurin. Maailmanpoliittinen tilanne huomioiden kokemuksellinen turvallisuuden tunne tulisi suunnitelmassa huomioida.
- Vammaisneuvosto toivoo kuntakorteista selkeämpää esitystapaa. Idea on hyvä mutta vaatii vielä muokkausta ja mahdollisuutta vertailla kuntia paremmin keskenään.
- Vanhusneuvosto kokee hyvinvointikertomuksen tärkeäksi työkaluksi. Tiedolla johtamista tarvitaan erityisesti terveyserojen kaventamisessa. Kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyötä yhdyspinnoilla tulee vaalia. Seniorikeskuksia tulee hyödyntää hyvinvoinnin edistämistyössä ja erityisesti yhteisävaikuttavuuden näkökulmasta
- Vanhusneuvosto toivoo lisättävän ravitsemusta kuvaavia indikaattoreita sekä toimenpiteitä suunnitelmaan.
- Järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin toivoo keskustelua yhteistyön tehostamisesta yhteisövaikuttavuuden sekä kehittämistoiminnan suhteen. Järjestöillä on paljon asiantuntijuutta sekä kehitettyjä työkaluja ja toimintamalleja.
- Järjestöjen ja seurakuntien asiantuntemusta tulee hyödyntää erityisesti hyte-tiedon tuotannossa. Heillä on paljon kokemustietoa ja havaitsevat herkästi hiljaisia signaaleja. Kuntakortteihin tulisi liittää tietoa kunnan järjestötoiminnasta.

Vaikuttamistoimielinten kommenttien pohjalta tehtyjä muutoksia

Palveluntuottajien kanssa on käyty keskustelua hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen neuvotteluiden toteuttamiseksi jatkossa.

Hyvinvointikertomukseen on liitetty kuntien terveyseroja kuvaavia indikaattoreita, siltä osin kuin niitä on saatavilla (kouluterveyskyselyt).

Kuntakorteista on tehty visuaalisempi versio. Kuntien kanssa on kostettu tieto yhteisestä vähimmäistietopohjasta. Jatkossa kuntakorttien avulla voidaan paremmin tarkastella kuntien välistä yhteistyötä sekä tarpeita, joihin hyvinvointialueen ja kuntien yhdyspintatyöhön voidaan paremmin vaikuttaa.

Kansallisessa vähimmäistietosisällössä on todella vähän ravitsemukseen liittyviä indikaattoreita. Teemakokonaisuus huomioidaan suunnitelmavaiheessa. Työryhmässä on hyvinvointialueen ravitsemusterapeutti.

Järjestöjen tiedon tuotantoon on suunniteltu hankehakemusta. Joka tapauksessa järjestöjen tietoa tullaan hyödyntämään. Kuntakortteja

Vammaisneuvosto	§ 4	16.01.2025
Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta	§ 12	19.02.2025

päivitetessä huomioidaan järjestöjen tuottama tieto. Järjestöt ovat mukana yhteisissä hyvinvoinnin, terevyyden ja turvallisuuden edistämisen neuvotteluissa.

Vaikutusten ennakoarviointi

Erillinen liite

Toimivalta

Hallintosääntö § 18

Esittelijä	Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu
Päätösehdotus	Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta antaa asiaan evästyksen ja esittää asiaa aluehallitukselle jatkokäsittelyyn.
Päätös	<p>Päätösehdotus hyväksyttiin.</p> <p>Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta toteaa, että hyvinvointikertomus on kattava, eikä esitä siihen evästyksiä.</p> <p>Lautakunta kuuli esittelyn lautakuntien yhteisessä seminaarissa ennen kokousta, jossa asiaa esitteli Nina Peränen ja Susanna Mutanen.</p> <p>Tämä pykälä on tarkistettu kokouksessa.</p>
Liitteet	<p>Liite 4 Alueellinen_laaja_hyvinvointikertomus 2023-2025_Final</p> <p>Liite 5 Keski-Suomi_Kuntakortit_2024 Laajakertomusliite</p>
Oheisaineisto	<p>Vaikutusten ennakoarviointi hyvinvointikertomus Vanhusneuvosto 15.1.2025 § 4</p> <p>Palveluntuottajien vaikuttamistoimielin 15.1.2025 § 4</p> <p>Järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin 20.1.2025 § 4</p>

Työikäisten ja ikääntyneiden § 13 19.02.2025
lautakunta

Sairaskodin muutos- ja korjaustöiden hankesuunnitelma

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 19.02.2025 § 13
278/00.01.01.01/2025

Valmistelijat vastuualuejohtaja Tuija Koivisto puh. 040-513 5821
palvelujohtaja Päivi Junnilainen puh. 040-533 5729
palvelujohtaja Maarit Raappana puh. 050-311 9005
palvelujohtaja Anne Pihl puh. 050-591 9008
vastuualuejohtaja Hanna Vihavainen puh. 050-478 6216
palvelujohtaja Henna Tikka puh. 050-316 6177
palvelujohtaja Hanna Peltola 050-592 9248
tilapalvelujohtaja Petteri Kontro puh. 050 374 8533

Selostus asiasta

Taustaa

Aluehallitus on päättänyt kokouksessaan 27.8.2024 § 214 Sairaskodin ostamisesta 2,1 miljoonalla eurolla. Muutos- ja korjaustöille varattiin yhteensä 4,8 miljoonaa euroa.

Muutos ja korjaustöiden toteuttaminen edellyttää hankesuunnitelman hyväksymistä. Sairaskodin muutos- ja korjaustöiden hankesuunnitelman hyväksymistä käsittelee aluehallitus.

Aluevaltuusto hyväksyi 5.12.2023 talousarvion investointiosaan vuodelle 2024 Sairaskodin tilojen vuokraamisen ja valtioneuvosto myönsi Hyvinvointialueelle lainanottovaltuuden. Hyväksytty määräraha oli 6,9 miljoonaa euroa 15 vuoden vuokrasopimuskaudelle.

Aluevaltuusto hyväksyi 17.9.2024 kokouksessaan vuoden 2024 talousarviomuutoksen, jossa investointiosan vuokranhanke muutettiin omaan taseeseen tehtäväksi investointivarakseksi. Muutos tehtiin Sairaskodin kiinteistön ostamista sekä tilojen korjaus- ja muutostöiden toteuttamista varten.

Kauppakirja Sairaskotisäätöön ja Keski-Suomen hyvinvointialueen välillä allekirjoitettiin 11.11.2024.

Sairaskodille tuleva toiminta

Hankesuunnittelun aikana tilojen käyttöä on tarkasteltu uudestaan ja koko rakennus tulee Hyvinvointialueen omaan käyttöön. Väinökadun palvelukeskuksen vuokratiloissa toimiva ikääntyneiden lyhytaikaishoidon yksikkö Akseli ja Elina sekä Avokuntoutus siirtyvät Sairaskodille. Rakennukseen perustetaan uusi kehitysvammaisten erityisen vaativan tuen yksikkö. Sairaskodilla toiminut Geriatrinen keskus on muuttanut rakentamisen ajaksi väistötiloihin Kukkulan alueen N-rakennukseen. Muutos- ja korjaustöiden valmistuttua Geriatrinen keskus palaa

Työikäisten ja ikääntyneiden
lautakunta

§ 13

19.02.2025

Sairaskodille. Ravintola Mirka muuttaa Sairaskodilta toukokuun loppuun mennessä. Nykyiset Mirkan keittiötilat siirtyvät Hyvinvointialueen ruokapalveluiden omaan käyttöön.

Ikääntyneiden lyhytaikaisyksikkö

Sairaskodille tulee 44 paikkaa lyhytaikaista, ympärivuorokautista hoitoa tarvitseville asiakkaille.

Asiakkaat ovat ikääntyneitä, monisairaita ja useimmat heistä ovat myös muistisairaita henkilöitä. He tulevat kotona lyhytaikaishoitoon suunnitelluille jaksolle (1-2 viikkoa), siirtyvät sairaalasta arviointijaksolle tai tulevat toimintakykyä vahvistavalle jaksolle ennen kotiutumista. Lyhytaikaishoidon asiakasryhmiä ovat omaishoidon tuen asiakkaat, omaishoitoon rinnastettavat asiakkaat, vakituista ympärivuorokautista palveluasumispaikkaa odottavat asiakkaat, kokonaistilanteen selvittelyissä ja arvioinnissa olevat asiakkaat, tehostetulla toimintakykyä vahvistavalla jaksolla olevat asiakkaat sekä kriisiasiakkaat.

Lyhytaikaishoidon tavoitteena on tukea asiakkaiden toimintakykyä, jotta he pärjäävät kotona mahdollisimman pitkään. Tavoitteena on löytää myös asiakkaille oikeat, oikea-aikaiset ja tarkoituksenmukaiset keinot ja menetelmät toimintakyvyn tukemiseen ja kuntoutukseen. Myös omaisia tuetaan, neuvotaan ja opastetaan asiakkaiden toimintakyvyn tukemisessa. Lyhytaikaisen hoidon avulla tarjotaan myös omaishoitajalle lepopäiviä, edistetään asiakkaiden kotiutumista sairaalasta ja tuetaan asiakkaiden kotona pärjäämistä.

Lyhytaikainen hoito poikkeaa merkittävästi ikääntyneiden tavallisesta ympärivuorokautisesta palveluasumisesta. Lyhytaikaishoidossa asiakasvaihtuvuus on suurta. Rakennuksessa ei asuta vakituisesti, eikä asiakkaalle tehdä lyhytaikaishoidon jaksolle vuokrasopimusta.

Lyhytaikaishoidon asiakkaille asetetaan hoitojakson ajalle tavoitteet, jotka tukevat kotona asumista. Toimintakykyä tukevaan toimintaan sisällytetään mm. kuntosaliharjoituksia sekä muuta päivittäistä liikuntaa. Allasosaston käytön mahdollistaminen on kuntouttamisen näkökulmasta myös tärkeää, sillä veden vastus tehostaa liikkeitä ja antaa haastetta tasapainolle. Allasosastolla sijaitsee myös iso saunatila, johon on mahdollista tarvittaessa kulkea myös paareilla. Terapiatiloihin suunniteltu pienkeittiö mahdollistaa arkitoimintojen harjoittamisen kotona asumista silmällä pitäen. Aistihuoneesta hyötyvät kaikki ikääntyneet, erityisesti muistisairaat. Moniaistillinen ympäristö rauhoittaa ja tuo ikääntyneille muistoja mieleen.

Henkilökunnan määrä on noin 32 – 35 henkilöä.

Kehitysvammaisten erityisen vaativan tuen yksikkö

Kiinteistöön sijoittuu myös kehitysvammaisille ja autistisille henkilöille lyhyt- ja pitkäaikaista asumisen tuen palveluita tarjoava erityisen vaativan tuen yksikkö. Yksikössä on 13 paikkaa, joista 9 on pitkäaikaista asumista, 2

Työikäisten ja ikääntyneiden
lautakunta

§ 13

19.02.2025

lyhytaikaista asumista ja 2 arviointi- ja kuntoutuspaikkaa. Pitkäaikaisasumisen 9 asukaspaikkaa sijoittuvat 3 asunnon erillisiin ryhmiin, mikä varmistaa turvallisen ja rauhallisen asumisympäristön. Pienemmissä ryhmäkodeissa voidaan paremmin huomioida asukkaiden erityistarpeet ja mahdolliset aistiyliherkkyydet. Samoin lyhytaikaisen asumisen sekä arviointi- ja kuntoutuspaikat saadaan rakenteellisilla ratkaisuille muodostumaan omiksi erillisiksi pienryhmikseen.

Tällainen Erityishuoltolain (Laki kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain muuttamisesta 676/2023)

9 §:n mukainen vaativan moniammatillisen tuen yksikkö puuttuu Keski-Suomen hyvinvointialueelta, mihin myös Valvira ja Eduskunnan oikeusasiamies ovat kiinnittäneet huomiota.

Yksikkö mahdollistaa myös keskisuomalaisten asiakkaiden muuton lähemmäksi kotiseutuaan, kun he kuntoutuvat muiden hyvinvointialueiden alueella sijaitsevista laitoshoitoyksiköistä, joista heille ostetaan palvelu tällä hetkellä soveltuvan yksikön puutteen vuoksi. Lyhytaikaishoidon jaksoja, esim. omaishoidon vapaiden ajalle, ostetaan tällä hetkellä myös hyvinvointialueen ulkopuolisista laitoshoitoyksiköistä. Kaksi lyhytaikaisen asumisen paikkaa mahdollistaa näiden jaksojen toteutumisen asiakkaiden kotimaakunnassa. Ostopalvelukustannuksia saadaan pienennettyä yksikön perustamisen myötä.

Yksikkö toimii ympärivuorokautisesti ja vahvan tuen mukaisesti asiakkaiden ohjausresurssi vähintään 1:1 aamu- ja iltavuoroissa. Uuden perustettavan yksikön henkilöstömäärä tulee olemaan noin 40.

Yksikön suunnitteluratkaisuissa huomioidaan kehitysvammaisten ja autististen henkilöiden erityistarpeet, mm. aistiyliherkillä pintamateriaalit, pintojen värit ja akustiikka. Turvallisuutta lisäävänä tekijänä huomioidaan mahdollisuus ohjata esim. vedentuloa asuntoihin ja joidenkin asiakkaiden kohdalla on kiinnitettävää erityistä huomioita asunnon kiinteään kalustukseen. Asiakasryhmän tarpeita varten tiloihin suunnitellaan aistihuone, jota voidaan käyttää myös rauhoittumiseen.

Yksikkö voi hyödyntää toiminnassaan liikuntasalia ja uima-allasosastoa myös iltaisin ja viikonloppuisin. Samoin yhteiseen käyttöön suunniteltavat 2. kerroksen terapiatilat ovat yksikön hyödynnettävissä tarvittaessa.

Geriatrinen keskus

Geriatrisessa keskuksessa tehdään geriatrisen potilaan perustason muistidiagnostiikkaa. Keskukseen on sisäänrakennettu osa koti- ja asumispalveluiden lääkäryöstä. Keskus vastaa hyvinvointialueen koulutuksesta, kehittämisestä ja konsultaatioista yhdessä Geriatrian poliklinikan kanssa.

Työikäisten ja ikääntyneiden
lautakunta

§ 13

19.02.2025

Geriatrinen keskus toimii väistötiloissa Kukkulan alueen N-rakennuksessa. Siirtymisen yhteydessä Geriatriksen keskuksen henkilöstö saatiin yhteensovitettua Jyväskylän alueelta samoihin tiloihin.

Geriatriksen keskuksen käynnistymisen myötä on rekrytoitu uusia geriatreja ja saatu erikoistumispolut rakennettua niin, että lääkäreiden määrä on kasvanut lähtötilanteesta. Hyvinvointialueella on luotu yhtenäinen toimintamalli sisältäen muistipotilaan hoitopolun ja selkeän hoitoprosessin.

Muistipotilaiden määrän kasvu (Keski-Suomen alueella n. 1000 uutta muistisairausdiagnoosia vuodessa) haastaa tilojen ja henkilöresurssien varautumiseen lähitulevaisuudessa. Tämänhetkisen laskelman mukaisesti saamme sairaskodilta riittävät tilaresurssit, joissa työskentelee muistihoitajat ja -koordinaattorit, geriatrit, sihteerit, fysioterapeutit, proviisorit, osastonhoitajat, kehittämisosastonhoitajat sekä palvelupäällikkö.

Geriatrinen keskus toimii ma-pe virka-aikana klo 8–16.

Avokuntoutus

Avokuntoutuksen toiminta siirtyy Väinönkadun palvelukeskuksen toimipisteestä Sairaskodille, jossa tarjotaan terapeuttista harjoittelua, vastaanottoa, ohjausta, neuvontaa ja ryhmäkuntoutusta. Toiminta-aika on arkisin klo 7.30-16.30.

Väinönkadun toimipisteen ryhmätiloja on vuokrattu pienimuotoisesti yhdistysten käyttöön arkisin klo 16.00-18.00. Sairaskodin tilojen mahdollinen vuokraaminen suunnitellaan myöhemmin.

Henkilökunnan määrä on tällä hetkellä 10 ja vuoden 2025 aikana määrää lisätään kahdella. Vuonna 2024 asiakaskäyntejä oli 5 884, joista 347 olivat kotikäyntejä. Käyntimäärän odotetaan nousevan 7 500-8 000 käyntiin resurssilisäyksen myötä.

Avokuntoutuksen palvelutarjontaa voidaan kehittää ja käyntimäärät tulevat jatkossa kasvamaan entisestään painottuen kouluikäisten ja aikuisten vastaanottoon, lääkinnällisen kuntoutuksen terapioihin sekä ryhmäkuntoutukseen.

Siirtyviä palveluja ovat mm. tuki- ja liikuntaelinoireisten vastaanotot, lääkinnällisen kuntoutuksen yksilöasiakkaat, psykofyysinen fysioterapia, veteraanikuntoutus, lantionpohjafysioterapia ja äitiysfysioterapia. Avokuntoutuksen tavoitteena on tukea ja parantaa asiakkaan liikunta-, toiminta- ja kommunikaatiokykyä jokapäiväisessä elämässä ja arjen eri toimintaympäristöissä.

Sairaskodin avokuntoutuksen tiloissa jatkuu laaja avokuntoutuksen ryhmäkuntoutus, joita on tällä hetkellä 21 kpl viikossa. Kuntosalissa on jokaiselle arkipäivälle vuoroja lääkinnällisen kuntoutuksen ryhmille, itseharjoitteleville kuntoutusjaksolaisille, yksilöasiakkaille sekä ulkopuolisille vuokraajille. Kuntosalin arkipäivien käyttöaste on lähes 100

Työikäisten ja ikääntyneiden
lautakunta

§ 13

19.02.2025

%. Altaan käyttö on enemmän osa-aikaista, koostuen allasryhmistä, yksilöasiakkaista sekä mahdollisista ulkopuolisista vuokraajista. Liikuntasali on tärkeä osa avokuntoutuksen kokonaisuutta ja se mahdollistaa tilan yhteiskäyttöä muiden talossa toimivien kanssa.

Puhtaus- ja ruokapalvelut

Rakennuksen suunniteltu asukasmäärä on noin 65 henkilöä, josta suurin osa on lyhytaikaista asumista. Lyhyet hoitajakset asettavat ruokapalveluille erityisvaatimuksia erilaisten ruokavalioiden huomioimiseen nopealla aikataululla. Tämän vuoksi rakennuksen nykyiset keittiötilat tulevat Hyvinvointialueen ruokapalveluiden käyttöön ja keittiöön tulee puhtaus- ja ruokapalveluiden omaa henkilökuntaa. Ruuat viedään keittiöstä vaunujakeluna osastoille. Yksiköissä on astianpesuvalmius ja kylmäsäilytystilaa.

Hyvinvointialueen omassa kiinteistössä toimiva keittiö on myös varautumisen näkökulmasta ensiarvoisessa asemassa Jyväskylän seudun asiakkaiden kannalta. Keittiöstä voidaan tuottaa ateriat 300 asiakkaalle ja toimittaa aterioita myös muihin Keski-Suomen hyvinvointialueen kohteisiin.

Rakennukseen on huomioitu asianmukaiset tilat myös puhtaus- ja ruokapalveluiden tuottamien muiden palvelujen käyttöön: siivousshuone, yksiköiden liinavaatevarastot sekä henkilökunnan suojavaatteille toimitus ja palautuspisteet.

Lääkintätekniiikan varastotilat

Lääkintätekniiikka tarvitsee lisää varastotilaa, kun Kukkulan alueen vanhan sairaalan valmiussänkyvarastona toimiva tila luovutetaan muuhun käyttöön. Osa uudesta varastotilasta osoitetaan valmiusvarastolla säilytettäväksi määritellyille sängyille. Toisella puolella tilaa on tarkoitus pitää puskurivarastoa lyhytaikaista lääkintälaitteiden säilytystä ja uudelleen koordinoimista varten.

Varaston sijainti on logistiikan kannalta optimaalisen keskeinen ja tilaan pääsee kuljettamaan laitteita suoraan sisäpihalta.

Koulutusyhteistyö, Living Lab

Ikääntyneiden hyvän arjen opetus- ja tutkimuskeskus Living Lab -projektin tavoitteena on yhteistyössä Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa luoda tutkimusta, koulutusta, kehittämistä, innovaatiota ja käytäntöä monialaisesti yhteen kytkevää toimintamallia ikääntyneiden arkeen. Sairaskoti mahdollistaa aidoissa sotealan toimintaympäristöissä tapahtuvaa, käyttäjät osallistavaa tutkimus-kehittämis-koulutus-innovaatio-oppimistoimintaa. Tavoitteena on myös löytää uusia käytänteitä ja konsepteja kustannustehokkuuden parantamiseksi. Projektiin osallistuvat oppilaitoksista Gradia, Jamk ja JYU.

Työikäisten ja ikääntyneiden
lautakunta

§ 13

19.02.2025

Suunnittelun ja toiminnan tavoitteena on hyödyntää rakennuksen tiloja yhteiskäyttöisesti ja lisätä moniammatillista yhteistyötä.

Hankkeen laajuustiedot

Sairaskoti sijaitsee osoitteessa Keskussairaalantie 40, 40630 Jyväskylä. Tontin 179-7-110-3 omistaa Jyväskylän kaupunki ja se on vuokrattu Sairaskodin käyttöön. Tontin pinta-ala on 8 076 m².

Tontin vuokra vuodelle 2025 on noin 25 000,00 €. Tontin kaavamerkintä on YS, sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialue.

Sairaskodin tilojen pinta-ala on yhteensä 5 231 hm², joka jakaantuu seuraavasti:

-ikäntyneiden lyhytaikaisyksikkö	1 826 hm ²
-kehitysvammaisten vaativan tuen yksikkö	630 hm ²
-geriatrinen keskus	490 hm ²
-avokuntoutus	532 hm ²
-puhtaus- ja ruokapalvelut	203 hm ²
-lääkintätekniiikan varasto	214 hm ²
-yhteiskäytössä olevat tilat	964 hm ²
-tekniset tilat	372 hm ²

Yhteiskäytössä olevat tilat jyvitetään toimijoiden kesken, kun niiden käytöstä on yhteisesti sovittu.

Käyttökustannukset

Hankkeen muutos- ja korjaustöiden kattohinta on 4 800 000 € (alv 0 %).

Alustavat käyttökustannukset ovat (alv 0 %)

-pääomavuokra 20 vuodelle 41 812,00 €/kk, 501 744,00 €/vuosi
-ylläpitovuokra 7 €/4 859 hm², 34 013,00 €/kk, 408 156,00 €/vuosi

Yhteensä käyttökustannukset ovat 75 825,00 €/kk, 909 900,00 €/vuodessa.

Pääomavuokra sisältää rakennuksen hankintahinnan ja rakentamiskustannukset.

Käyttökustannukset täsmentyvät, kun kiinteistön ylläpitösopimukset on tehty.

Käyttökustannukset jakaantuvat alustavasti (alv 0 %):

-ikäntyneiden lyhytaikaisyksikkö	28 484,00 €/kk
-kehitysvammaisten vaativan tuen yksikkö	9 828,00 €/kk
-geriatrinen keskus	7 644,00 €/kk
-avokuntoutus	8 300,00 €/kk
-puhtaus- ja ruokapalvelut	3 167,00 €/kk

Työikäisten ja ikääntyneiden
lautakunta

§ 13

19.02.2025

-lääkintätekniiikan varastot 3 338,00 €/kk
-yhteiskäytössä olevat tilat 15 038,00 €/kk

Yhteiskäytössä olevien tilojen käyttökustannukset jyvitetään toimijoiden kesken, kun niiden käytöstä on yhteisesti sovittu.

Tilojen mahdollinen iltakäyttö muille toimijoille suunnitellaan ennen käyttöönottoa.

Muutos- ja korjaustöiden valmistuttua luovutaan seuraavista tiloista, vuokrat vuonna 2025 (alv 0 %):

-Väinökadun palvelukeskuksen vuokratila (3 805 hm²), pääomavuokra 42 302,22 €/kk, ylläpitovuokra 16 589,80 €/kk, yhteensä 58 892,02 €/kk
-Geriatrisen yksikön väistötila (668,3 m²), vuokra yhteensä 13 698,54 €/kk
Vuosivuokrat luovuttavista tiloista ovat yhteensä 871 086,72 €.

Toiminnan kaluste-, varuste- ja laitehankinnat sekä toiminnan järjestelmät

Ikääntyneiden ja vammaisten palvelut vastuualue esittää toiminnan irtaimisto- ja laitehankintoihin vuodelle 2026 (alv 0 %):

-Ikääntyneiden lyhytaikaisyksikkö 135 000,00 €
-kehitysvammaisten erityisen vaativan tuen yksikkö 80 000,00 €

Terveystuotannon palvelut vastuualue esittää toiminnan irtaimisto- ja laitehankintoihin sekä toiminnan järjestelmiin vuodelle 2026

-geriatrinen keskus 50 000,00 €
-avokuntoutus 50 000,00 €

Palvelutuotannon tukipalvelut vastuualue esittää toiminnan kaluste-, varuste- ja laitehankintoihin sekä toiminnan järjestelmiin vuodelle 2026

-lääkintätekniiikka ei tarvitse uusia hankintoja
-puhtaus- ja ruokapalvelut 160 000,00 €

Aikataulu

Hankkeen suunniteltu aikataulu on:

-hankesuunnitelman hallinnolliset käsittelyt, helmi-maaliskuu 2025
-urakkalaskentakilpailu, toukokuu 2025
-rakentamistyöt, elokuu 2025 - elokuu 2026
-toiminta alkaa, syyskuu 2026

Toimivalta asiassa

Hallintosääntö § 18

Esittelijä

Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu

Päätösehdotus

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta merkitsee asian tiedoksi.

Työikäisten ja ikääntyneiden
lautakunta

§ 13

19.02.2025

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Harri Oksanen saapui kokoukseen klo 15.16.
Asiaa esitteli kokouksessa Petteri Kontro.

Liitteet

Liite 6 Sairaskodin muutos- ja korjaustöiden hankesuunnitelma
esitysaineisto

Työikäisten ja ikääntyneiden
lautakunta

§ 14

19.02.2025

Keski-Suomen hyvinvointialueen strategian puolivuosisikatsaus ja uudistumisohjelma

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 19.02.2025 § 14
1839/00.01.01.04/2024

Valmistelija järjestämispäällikkö Jarna Virtanen p. 040 5420 875

Selostus asiasta

Taustaa

Keski-Suomen aluevaltuusto hyväksyi Keski-Suomen hyvinvointialueen strategian kesäkuussa 2022 ja strategian toimeenpano-ohjelma on valmistunut keväällä 2024.

Toimeenpano-ohjelman valmistelu on perustunut hyvinvointialueen strategiassa määriteltyihin menestystekijöihin, joita on kuusi:

- uudistuminen
- asukkaat
- kumppanuus
- ihmislähtöiset palvelut
- henkilöstö
- tieto

Jokaiseen menestystekijään on tunnistettu erilaisia ohjelmia ja suunnitelmia, jotka ovat joko lainsäädännön edellyttämiä, toiminnan kannalta välttämättömiä sekä aluevaltuuston hyväksymän Keski-Suomen ihmislähtöisen strategian toteutumisen kannalta keskeisiä. Valtuusto on linjannut menestystekijöihin liittyen myös linjauksia, joita toimeenpano-ohjelmalla toteutetaan. Osana kokonaisuutta on laadittu läpileikkaaviksi kokonaisuuksiksi digitalisaatio-ohjelma, TKKI-ohjelma (tutkimus, koulutus, kehittäminen ja innovaatiot) ohjelma. Myös tuottavuusohjelma kulkee toimeenpano-ohjelman rinnalla, mutta se raportoidaan erikseen.

Toimeenpano-ohjelman seuranta

Strategian toimeenpano-ohjelman valmistuttua osissa vuoden 2023–2024 aikana myös toimeenpano-ohjelman seuranta on käynnistynyt osissa. Toimeenpano-ohjelman etenemistä seurattiin aiemmin osana talouden ja toiminnan neljännesvuosiseurantaa, ja kesäkuusta 2024 lähtien erillisenä kokonaisuutena puolivuositain.

Yleistilanne ja yhteenveto 07–12/2024

Kokonaisuutena vuoden 2024 aikana edistyi kaikkien ohjelmakokonaisuuksien osalta erittäin hyvin. Esimerkkeinä merkittävistä onnistumisista:

- Keskitetyn asiakaspalauttejärjestelmän edistyminen, otettu käyttöön vuoden 2025 alusta (Tieto-ohjelma)

Työikäisten ja ikääntyneiden
lautakunta

§ 14

19.02.2025

- Johdon työpöydän ensimmäisen vaiheen käyttöönotto ja seuraavien vaiheiden suunnittelu käynnissä (Tieto-ohjelma)
- Käyttöönottovalmius saavutettu uudelle digitaaliselle alustalle, joka yhtenäistää hyvinvointialueen digitaaliset palvelut yhdeksi helppokäyttöiseksi asiointikanavaksi (Digitalisaatio-ohjelma)
- Ikä-ihmisten hyvän arjen opetus- ja tutkimuskeskus –Living Lab -kokonaisuuden projektointi (TKKI-ohjelma)
- Kehittämistoiminnan tuloksellisuutta on puolivuotiskaudella kasvatettu ja onnistuttu harkinnanvaraisissa rahoitushauissa, hankehaun prosessiin on ohjattu vahva hanketoimiston tuki ja otettu omistajuus hallinnollisesta valmistelusta (TKKI-ohjelma)
- Perhekeskusten jatkokehittäminen yhteisövaikuttavuutta edistään (sote-järjestämisen linjaukset sekä uudistusohjelma)
- Seniorikeskustoiminnan kehittäminen (sote-järjestämisen linjaukset ja uudistusohjelma)
- Työikäisten kokonaisuuden edistäminen, mm. mallit häätöjen ehkäisemiseksi valmisteltu monialaisena verkostotyönä sekä pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämisen menetelmiä otettu käyttöön (sote-järjestämisen linjaukset ja uudistusohjelma)
- Hyvinvointialueen, kuntien, järjestöjen ja seurakuntien yhdyspintaa vahvistettu uudistusohjelman piloteissa, hytetu-neuvotteluissa ja rakennettaessa yhteistä tietopohjaa (uudistusohjelma, järjestö-, palveluntuottaja- ja kuntayhteistyö, alueellinen hyvinvointisuunnitelma ja –kertomus)

Kunkin ohjelmakokonaisuuden edistymisen seuranta on **liitteessä 1**.

Suurimmat riskit tavoitteiden saavuttamiselle liittyvät taloudelliseen tilanteeseen, henkilöstön saatavuuteen ja riittävyyteen sekä palvelutarpeen kasvuun ja moninaistumiseen.

Lisäksi on tunnistettu, että hyvinvointialueen eri ohjelmien yhteensovittaminen vaatii erityistä huomiota. Tähän on kiinnitetty huomiota erityisesti uudistusohjelman osalta, joka sisältää eri väestöryhmille suunnattuja yhteisövaikuttavuuden pilotteja. Uudistusohjelman edistämiseksi suunnitellaan yhteisen ohjausryhmän perustamista sekä keväällä 2025 järjestettävää kick-off-visiotyöpajaa, johon kutsutaan keskeisiä sidosryhmiä kunnista, järjestöistä ja seurakunnista.

Strategian väliarvioinnin yhteydessä on saatu palautetta, että toimeenpano-ohjelma on käytettävyydeltään koettu hankalaksi. Mahdollisen strategian päivityksen yhteydessä arvioidaan myös toimeenpano-ohjelman kokonaisuus uudelleen.

Toimivalta

Hallintosääntö § 18

Työikäisten ja ikääntyneiden
lautakunta

§ 14

19.02.2025

Esittelijä

Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu

Päätösehdotus

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lautakunta kuuli esittelyn asiasta lautakuntien yhteisessä seminaarissa ennen lautakunnan kokousta.

Liitteet

Liite 7 Keski-Suomen hyvinvointialueen strategian toimeenpano-
ohjelman puolivuosisraportointi heinä-joulukuu2024

Työikäisten ja ikääntyneiden § 15 19.02.2025
lautakunta

Lausuntopyyntö luonnoksesta hyvinvointialueiden tehtäviä koskeviksi valtakunnallisiksi tavoitteiksi vuosille 2025-2029, VN/20544/2024, 27.1.2025

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 19.02.2025 § 15
225/00.04.00/2025

Valmistelijat Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu p. 050 320 4809
Johtajaylihoitaja Heljä Lundgren-Laine, p. 050 350 5908
Sosiaalihuollon johtaja Marena Paahto, p. 040 143 4759
Johtajaylilääkäri Heikki Miettinen, p. 014 269 4476
Pelastusjohtaja Ville Mensala, p. 040 336 0680

Selostus asiasta

Yleistä

Valtioneuvosto tulee asettamaan valtakunnalliset strategiset tavoitteet hyvinvointialueiden tehtävien järjestämiselle vuosille 2025–2029. Tavoitteita on valmisteltu valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön ja sisäministeriön yhteistyönä valmisteluryhmässä, jonka tuottamasta luonnosversiosta on pyydetty hyvinvointialueiden lausuntoja. Luonnosversio on **liitteessä 1**.

Valmistelutyö on kesken ja lausunnoilla oleva luonnosversio tavoitteista on keskeneräinen. Lausuntokierroksen jälkeen tavoitteiden valmistelu jatkuu työryhmässä ja tavoitteiden poliittinen käsittely alkaa ministeriöissä.

Valmisteluryhmän esityksenä on, että tavoitteet muodostuisivat hyvinvointialueiden toimintaa koskevista tavoitteista ja toimintaedellytyksiä koskevista tavoitteista.

Toimintaa koskevat tavoitteet kuvaisivat tavoiteltuja lopputuloksia, jotka koskevat (i) väestön hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta, (ii) yhdenvertaisia palveluja, sekä (iii) taloudellista kestävyyttä. Kaikessa hyvinvointialueiden toiminnassa, johtamisessa ja ohjauksessa tulee painottaa (iv) vaikuttavuusperustaisuutta. Toimintaedellytyksiä koskevat tavoitteet kuvaavat tavoiteltujen lopputulosten saavuttamisen edellytyksiä, joita ovat (i) hyvinvoiva ja riittävä henkilöstö, (ii) laadukas tieto, ja (iii) toimiva yhteistyö.

Lausuntoa on pyydetty tavoitteista ja mittareista, jotka on esitetty luonnosversion lopussa olevassa liitteessä. Lisäksi on pyydetty tuomaan esille, jos hyvinvointialueilla on käytössä muita mittareita. Vastausaika päättyy 28.2.2025.

Keski-Suomen hyvinvointialueen lausuntoluonnos on **liitteessä 2**.

Tausta

Työikäisten ja ikääntyneiden
lautakunta

§ 15

19.02.2025

Ensimmäiset sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet vuosille 2023–2026 sekä valtakunnalliset strategiset tavoitteet pelastustoimen järjestämiselle vuosille 2023–2026 julkaistiin joulukuussa 2022 ja ne tulivat voimaan vuoden 2023 alussa hyvinvointialueiden aloittaessa toiminansa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon osalta nämä tavoitteet päivitettiin pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman ja kansallisen palvelureformin pohjalta keväällä 2024 ja tavoite oli selkeyttää ja kehittää hyvinvointialueiden ohjausrakenteita. Tuolloin todettiin, että valtakunnalliset tavoitteet laaditaan jatkossa valtiovarainministeriön koordinoimana koskemaan kaikkia hyvinvointialueiden tehtäviä. Tullessaan voimaan nämä valtioneuvoston yhteiset tavoitteet hyvinvointialueille korvaavat tämänhetkiset tavoitteet.

Nyt lausunnolla olevat valtakunnalliset tavoitteet ovat sosiaali- ja terveydenhuollon osalta kolmannet tavoitteet kolmen vuoden sisään. Pelastustoimelle tavoitteiden voidaan laskea olevan toiset, koska pelastustoimen osalta tavoitteet eivät päivittyneet keväällä 2024.

Hyvinvointialueiden valtakunnalliset tavoitteet

Hyvinvointialueiden valtakunnalliset tavoitteet ovat keskeinen osa valtakunnallista sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen strategista ohjausta ja niitä käsitellään mm. vuosittaisissa hyvinvointialueneuvotteluissa. Valtioneuvosto vahvistaa vähintään joka neljäs vuosi valtakunnalliset strategiset tavoitteet hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien hoitamiseksi yhdenvertaisesti, laadukkaasti ja kustannusvaikuttavasti. Valtakunnallisissa tavoitteissa on otettava huomioon valtioneuvoston asettamat julkisen talouden finanssipoliittiset tavoitteet sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 31 §:ssä ja pelastustoimen järjestämisestä annetun lain (613/2021) 15 §:ssä tarkoitetut sosiaali- ja terveysministeriön ja sisäministeriön selvitykset sekä mahdolliset muut väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen toimintaa ja taloutta koskevat seurantatiedot.

Toimivalta

Hallintosääntö § 18

Esittelijä

Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu

Päätösehdotus

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta merkitsee lausuntoluonnoksen tiedoksi ja esittää mahdolliset huomiot lausuntopohjaan aluehallitukselle.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Työikäisten ja ikääntyneiden
lautakunta

§ 15

19.02.2025

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lautakunta ei esitä huomioita lausuntopohjaan aluehallitukselle, nostetaan kuitenkin lausuntoon huomioksi virheellinen indikaattori:

Perusterveydenhuollon avosairaanhoidon kiireettömään hoitoon pääsyn 14 vuorokauden enimmäisajan toteutuminen eri ammattiryhmien osalta, % hoitoonpääsykäynneistä (THL:n tietokantaraportit). Hoitotakuu on nykyisin 3 kuukautta.

Pykälä on tarkastettu kokouksessa.

Liitteet

Liite 8 Hyvinvointialueiden tehtäviä koskevat valtakunnalliset tavoitteet vuosille 2025-2029 LUONNOS 27.1.2025

Liite 9 Liite 2 LAUSUNTOLUONNOS KSHVA - lausuntoluonnos hyvinvointialueiden tehtäviä koskeviksi valtakunnallisiksi tavoitteiksi

Työikäisten ja ikääntyneiden § 16 19.02.2025
lautakunta

Vuoden 2025 talousarvion käyttösuunnitelma

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 19.02.2025 § 16
332/02.00.00/2025

Valmistelija talousjohtaja Aija Suntioinen, p. 040 185 9985

Selostus asiasta **Yleistä**

Hyvinvointialueita koskevan lain 43 §:n mukaan aluehallituksen tulee vastata hyvinvointialueen hallinnosta ja taloudenhoidosta. Talousarvion noudattamisen täsmentämiseksi on laadittu hallintosäännön mukaisesti liitteenä oleva käyttösuunnitelma. Käyttösuunnitelma on valtuuston hyväksymää toiminta- ja taloussuunnitelmaa yksityiskohtaisempi toiminnallinen ja taloudellinen suunnitelma tehtävistä ja määrärahoista.

Talousarviossa on määritelty aluevaltuustoon nähden sitovat määrärahat vastuualueittain sekä esitetty määrärahajako palvelualueetasolla. Käyttösuunnitelmassa määrärahat on jaettu organisaation palveluyksiköitasolle sekä kuvattu palveluyksiköiden toiminta. Käyttösuunnitelman lisäksi taloussuunnittelujärjestelmään on tehty määrärahojen jako organisaation toimipistetasolle. Käyttösuunnitelmaa hyödynnetään talouden seurannassa ja johtamisessa.

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön 73 §:n mukaan aluehallitus hyväksyy talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelmansa. Toimielin voi siirtää käyttösuunnitelman hyväksymistä koskevaa toimivaltaa alaiselleen viranhaltijalle. Hallintosäännön 34 §:n mukaan vastuualuejohtaja päättää aluehallituksen sitovuustasossa olevien vastuualueen määrärahojen siirroista vastuualueen sisällä palvelualueiden välillä ja 35 §:n mukaan palvelujohtaja päättää aluehallituksen sitovuustasossa olevien palvelualueen määrärahojen siirroista palvelualueen sisällä palveluyksiköiden välillä.

Hyvinvointialueen tarkastuslautakunta on 16.1.2025 hyväksynyt tarkastuslautakunnan käyttösuunnitelman vuodelle 2025 ja lähettänyt sen aluehallitukselle liitettäväksi hyvinvointialueen käyttösuunnitelmapäätökseen.

Vuoden 2025 talousarvion kokonaisuus tullaan arvioimaan ja tarkistamaan keväällä 2025. Samassa yhteydessä tehdään mahdolliset muutokset rahoitukseen, taloudellisiin ja toiminnallisiin tavoitteisiin. Talousarviomuutos valmistellaan tarvittaessa siten, että se voidaan käsitellä aluehallituksessa ja -valtuustossa toukokuussa 2025.

Toimivalta

Hallintosääntö § 18.

Työikäisten ja ikääntyneiden
lautakunta

§ 16

19.02.2025

Esittelijä

Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu

Päätösehdotus

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta merkitsee asian tiedoksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pykälä on tarkastettu kokouksessa.

Liitteet

Liite 10 Keski-Suomen hyvinvointialueen käyttösunnitelma vuodelle
2025

Työikäisten ja ikääntyneiden
lautakunta § 17 19.02.2025

Ilmoitusasiat

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunta 19.02.2025 § 17

Työikäisten ja ikääntyneiden lautakunnalle tiedotetaan seuraavat ilmoitusasiat.

- Vaalikauden päätösseminaari 18.3.2025
- RRP hankkeiden vuosikatsaus (julkaistu vuosikatsaus)

Esittelijä Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu

Päätösehdotus Merkitään ilmoitusasiat tiedoksi.

Asian kokouskäsittely:

Lautakunta valitsee yksimielisesti vaalikauden päätösseminaariin 18.3.2025 puheenjohtaja Maarit Heikkisen.

RRP hankkeiden vuosikatsauksesta kertoi Anu Pihl.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite 11 Keski-Suomen kestävä kasvun ohjelma vuosikoonti 2024

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 7, § 8, § 9, § 10, § 11, § 12, § 13, § 14, § 15, § 16, § 17

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Hyvinvointialueesta annetun lain 141 §:n mukaan päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.